

Tolna vármegye

1249
Simontornyai járás,
Kistornai nagyközség
(kor) jegyzőség

Közigazgatási tájékoztató lap

Kistornai

nagy (kor) község közérdekű viszonyairól.

I. A község általános leírása.

A) A község történeti leírása.

1. A község keletkezésére, fejlődésére, esetleg pusztulására és újra felépülésére vonatkozó adatok. község a múltban melyik vármegyéhez tartozott onnan mikor kebelezetett át? Volt-e és mi a rábbi vagy történeti neve, hivatalos nevén kívül is használatos neve, esetleg mi a nemzetiségi ve? Település esetén kik és honnan jöttek a zségbe?

A község 1724. évben Telepedés útján alakult. A lakosság Kémetországból Hessen, Nassau, Darmstadt vidékéről jött ide. Tolna megyébe tartozott. Hivatalos neve: Kis-Tornai volt.

2. Területváltozások, határrész (puszta) átalakítások; községegyesítés, beolvadás vagy kiválás történt-e 1871. óta, mikor és mely körülmények között? (A vonatkozó hivatalos adatok, rendelet száma, közlendők.)

nem.

Köztudomás szerint minő elpusztult falvak maradtak egykor a község határán. (Rendszerint a faló-nevek vagy a községbe olvadt puszták neve alapján.)

nem.

3. A község jellege 1848 előtt a telekkönyvi-urbéri adatok szerint (város, mezőváros, szabad vagy urbéres község stb.)

Iszabad község.

4. A község jellege 1871. után. E tekintetben voltak-e szervezeti változások (átalakulás, visszaalakítás).

nem.

5. Anyakönyvi szervezeti változások. A község melyik területhez tartozott, mikor történt a változás és mely rendelet alapján (az anyakönyvi feljegyzések szerint).

Telepedés óta nem volt változás.

6. Vannak-e a község életében és szervezetében eredeti és különös (máshol nem található) események, emlékeztető események, leletek? (köztudomás vagy monografiák szerint).

nem.

A község határa Észak-Déli irányban fekszik. Dombos, hegyes vidék.

Nyugat-Kelet irányban egy patak szeli a község határát. Kölesd községgel össze van építve. Varsád községtől 4 km. Felsőnána községtől 6 km. távolságban van.

B) A község földrajzi leírása.

1. A község (falu) és határának fekvése (a szomszéd falvaknak és távolságuknak megjelölésével).

A község határa síkság, dombos vagy hegyes vidék, erdős vidék-e?

A község magaslatai és vizei (folyó, patak, tó, nagyobb mocsarak).

2. A község területének nagysága:

Művelési ágak szerint:

2034 h. kat. hold (birtokivék adatai alapján).
1440 k. hold szántó, 230 k. hold rét (kaszáló),
123 k. hold szőlő (beültetett), 128 k. hold legelő,
8 k. hold erdő, — k. hold nádas, 105 k. hold terméketlen (út, szikla, homok, mocsár, kőbánya).

3. Tartoznak-e a községhez önálló puszták vagy havasok (külön kataszteri részlet alatt felvett területek) és mi a nevük?

nem

Vannak-e a község határával össze nem függő határrészek, hol, mily név alatt és mekkora a területük?

nem

4. Vannak-e a békekötés folytán elszakított részek és ideiglenesen a község hatósága alá helyezett idegen határrészek, melyik községből valók és mily területűek (kataszteri, esetleg más adatok alapján)?

nem.

A község vázlatos térképe csatolva — db
nincs csatolva.

C) A község népességi viszonyai.

1. Mennyi a község lakossága?

944 lélek.

A lakosság megoszlása, vallás szerint:

12 r. kath., — g. kath., 4 ref.,
928 ág. h. ev., — izr., — egyéb
5 magyar, 939 német, — tót,
— rutén, — oláh, — horvát,
— egyéb.

2. A lakosság elhelyezkedése általánosságban, (belterületen, tanyákon vagy felváltva; lélekszám szerint megjelölve).

csupán belterületen

Vannak-e népesebb lakott helyek, telepek; a falutól milyen távol és mennyi a lélekszámuk?

nincs

3. A népesség zömének foglalkozása (földművelés, ipar, bányászat, földművelési vagy ipari napszám-kereset stb.).

földművelés

4. Hány ház és hány lakásrész van a községben a házáozási adatok szerint, külön feltüntetve az egyes pusztákat, különálló vagy odaosztott területeket.

216 ház

432 lakásrész

Állami épület nincs.

A községben levő állami és más középületek.

II. A község szervezete, beosztása és közérdekű viszonyai.

A) Községi szervezet.

1. Előljárók.

(Nem névszerint töltendő ki.)

Rendszeres tisztviselők és alkalmazottak.

(Kisközségben csak a székhely község lapján
el kell kitölteni.)

Napidíjas irodai alkalmazottak:

Szegődményes alkalmazottak:

A jegyzőség székhelye és távolsága:

2. A községi képviselőtestület létszáma:

Községi képviselő-választókerületek száma, el-
vezése, hány tagot választ.

3. Meg van-e bízva a község gyámhatósági
hatáskörrel. Van-e gyámpénztára?

2. Biró. Törvény- (másod-) biró. 4 esküdt,
(tanácsbeli). Pénztárnok. Közgyám 2
..... 1 jegyző, segédjegyző, orvos
..... állatorvos, irodai alkalmazott,
..... pénztári alkalmazott, egyéb alkal-
mazott (utbiztos stb.)

..... 1 kisbiró (küldönc), 1 bába,
..... 2 éjjeli őr és 3 gazdasági alkalmazott.

..... km.
..... 12 virilista, 12 választott tag, 8 pót tag

A község 1 választókerületet alkot.

nem

B) Általános közigazgatási beosztás.

4. A vármegye székhelye és annak távolsága.
(a község központjától, távolsági térkép adatai:
szerint járható útvonalon):

A járás székhelye és távolsága: (ugyanugy)
Országgyűlési (nemzetgyűlési) választókerület
székhelye és távolsága:

Törvényhatósági bizottsági választókerület székhelye és távolsága:

..... Szekesvárd 24 km.
..... Gyömrő 10 km.
..... Gyömrő 10 km.
..... Helyben km.

C) Rendészeti igazgatás.

5. A csendőrség és folyamőrség székhelye és
távolsága:

Van-e a községnek rendőri őrszemélyzete és
hány tagból áll?

Van-e a községben toloncállomás?

Fel van-e ruházva az előljárárság cselédügyi
biráskodással (1876: XIII. t.-c.; 1907: XLV. t.-c.)

6. A községi tűzoltóság szervezete:

7. Van-e a községnek jóváhagyott szabályo-
zási terve?

Van-e járdalerakási szabályrendelete?

..... Kölesd 2 km.

Van, tag. Nincs.

Van. Nincs.

nem

Hivatásos, önkéntes, (gyári stb.) tűzoltóság tag.
Kötelezett tűzoltóság.

Van. Nincs.

Van. Nincs.

D) Szociális igazgatás.

8. Körorvos székhelye és annak távolsága: Kölesd 2 km.

Hány magánorvos lakik a községben: nincs

Községi bábák száma: 1

Körbába lakóhelye és annak távolsága: — km.

Okleveles magánbábák száma: 1

Legközelebbi gyógyszertár hol van és milyen távol? Kölesd 2 km.

Legközelebbi kórház hol van és milyen távol? Szekszárd 24 km.

Van-e szegényház vagy más jóléti intézmény? — Van — szegényház — Nincs.
(Árvaház, gyermekmenhely telep)

9. A gondozott szegények száma: — intézeti ápolásban, — magán ápolásban.

Elhagyott gyermekek száma? — gyermek.

10. Milyen a község ivóvize? jó

Van-e ártézi kutja vagy vízvezetéke? nincs
Kutviz, folyóvíz, egészséges, ártalmatlan, jó.

Van-e csatornázása? nincs

11. Korcsmák és vendéglők száma? 2 korcsma, — vendéglő, — kávéház.

Van-e szálloda, fogadó és hány? nincs

Van-e községben közfürdő? nincs

12. Van-e a község határában gyógyfürdő, üdülő vagy nyaraló-telep és milyen távolságra? nincs

A fürdőtelep gyógyfürdővé van-e nyilvánítva? nincs

E) Törvénykezési beosztás.

13. Kir. törvényszék székhelye és távolsága: Szekszárd 24 km.

Kir. járásbírószék székhelye és távolsága? Gyömrő 10 km.

F) Pénzügyi beosztás.

14. Kir. pénzügyigazgatóság székhelye és távolsága: Szekszárd 24 km.

Kir. adóhivatal székhelye és távolsága: Gyömrő 10 km.

Kir. pénzügyőri szakasz, vámőrs, vámőrségi kirendeltség, székhelye és távolsága: Gyömrő 10 km.

Kataszteri felmérési felügyelőség székhelye és távolsága: Bpest 140 km.

III. Közművelődési viszonyok.

A) Közoktatásügy.

1. Hány és milyen jellegű és fokozatu népiskola van a községben, (megjelölve a tantermek tanerők számát: állami, közs., felekezeti isk., emi, felsőbb népisk., polgári iskola stb.)

Egy felekezeti elemi népiskola.
2 tanterem és 3 tanerővel.

nincs

nincs

2. Középiskolák vagy más szakiskolák (iparosnóciskola, gimn., reálgimn., reál iskola stb.) Azok lélege, tantermek és a tanerők száma:

Levente egyesület

3. Óvodák jellege, száma és tanereje:
Nyári menedékház van-e?

Szekszárd 24 km.

4. Testnevelés szervezete. Levente egyesületek:

5. Kir. tanfelügyelőség székhelye és annak községi községe:

B) Vallásügy.

6. Vannak-e a községben anyaegyházak és leányegyházak? Ha a község fiókegyházat alkot, hol van anyaegyház és mily távol (bevett és elismert felekezeti szervezetek szerint sorolandó fel.) A községbeli leányegyházak melyik püspökséghez, illetőleg egyházkerülethez tartoznak:

A község anyaegyház, a dunán túli kerülethez tartozik.

Gyönk - 10 km.

7. Izraelita anyakönyvi kerület székhelye és községi községe:

nincs

7. Van-e a községnek kegyuri joga, vagy honosvisitation alapuló, vagy a hívők helyett államtól kötelezettsége és mily teherrel jár?

8. Az egyházi adózás rendszere. Felekezeti adózásról: (párber és egyénenként időről-időre kivetett adó stb.)

Párber és egyénenként kivetett adó.

Milyen egyházi szervezetek vannak még a községben? (Bevett és elismert felekezeti szervezetek szerint.)

nincs

9. Van-e r. kath. egyháztanács? Esetleg az egyházközség ügyeit az iskolaszék vagy a képviselőtanács intézi-e.

nincs.

C) Kulturális intézmények.

10. Múzeum, könyvtár vagy hasonló intézmény?

11. Műemlék, természeti emlékszóbor, honvédek vagy elesett hősök emléke?

12. Van-e állandó vagy időszakos színház, kedvelő előadások stb. Mozdóképek.

Kulturális egyesületek.

13. Gazdakör, kaszinó, dalosegylet, munkásklub, egyéb kulturális egyesületek (névszerint sorolva.)

IV. Forgalmi és gazdasági viszonyok és igazgatás.

A) Közlekedésügy.

1. A község forgalmi helyzete. Fő közlekedési vonala (országut, megyei út, annak elnevezése, esetleg a községtől való távolsága). A község határában fekvő hidak, kompok, révek stb.

A községen keresztül vezet a Kölesd - Püspökhelyi törvényhatósági út.

2. Vasuti összeköttetése, fő- vagy mellékvonalak, van-e vasuti állomása, mi az elnevezése, megállóhelye, marha és egyéb rakodóhelye? Ipari és kisvasutak. Közuti vasutak.

Vasuti állomás nincs, a legközelebbi vasuti állomás Kölesdtengelyes 10 km.

Hajóösszeköttetés, a község mentén vagy attól mily távolságra, melyik folyón, hol a hajó állomás?

Hajóállomás a Dunán Paksán 30 km. távol

Van-e posta, távirtda, távbeszélő állomása?

3. Melyik községi közlekedési útvonalhoz járul hozzá a község?

nincs
A községen keresztül vonuló törvényhatósági útvonalhoz. 4 km.

Községi (közvilágító) utak hossza?

Van-e kövezet-vámszedési joga.

Igen. — Nem.

B) Földművelésügy.

4. Birtokviszonyok. Nagybirtokok (1000 holdon felül) száma és terjedelme tulajdonosok szerint. Középbirtokok száma és terjedelme. (100—1000 hold) Kis és törpebirtokok átlagos kiterjedése. A község gazdasági jellege a lakosság zömének foglalkozása szerint:

Nagybirtok nincs, középbirtok nincs
kis és törpe birtok 1800 h.

mező- vagy erdőgazdaság, szőlőművelés, kertészet stb.

5. Művelési rendszer. Van-e nyomásos gazdálkodás. Szervezve van-e a birtokossági tanács?

egész. nem.

Van-e közös legelő? Hány és mily terjedelmű?

igen. 128 h.

Van-e külön szervezete (legeltetési társulat)?

alakulóban

Van-e legelő-rendtartás?

—

Van-e közös erdő? Van-e szervezete?

—

Erdőgondnokság székhelye és annak távolsága.

—

Van-e hegyközség, hány és mily terjedelmű, (elnevezésük szerint) és melyik borvidékhez tartozik.

6. Van-e községi faiskola, mily terjedelmű?

gyümölcsfa iskola 548

szederfa iskola 348

Be van-e ültetve?

be van ültetve.

7. *Vízrendező és hasznosító társulat.* Annak székhelye. Vannak-e vízhasználatok (malom stb. így más ármentesítő intézmények és milyen)?

Az illetékes kultur- vagy folyammérnökség székhelye:

8. *Állattenyésztési viszonyok.* Állatok száma: tenyészállatok száma,

alkodó tenyésztési irány:

Öröklatorvos székhelye és annak távolsága.

nincs

Szekesfehervar 60 km.

211 ló, *653* szarvasmarha,
1171 sertés, *896* juh

Kölesd 2 km.

Ipar és kereskedelem.

9. A község állandó piaca hol van? (helyben vagy mely községben, milyen távol).

Helyben nincs. Gyöngy 10 km. Hőgyész 16 km.

Hova gravitál a község?

Hőgyészre

Vannak-e a községben vásárok, országos, heti vásárok, hányszor és milyen (kirakó, állatvásár, b). Kié a vásártartás joga?

nincs

Mérték- és hordó-hitelesítő hivatal székhelye:

*Mérték-hitelesítő: Szekszárd
hordó-hitelesítő: Gyöngy*

10. A községbeli kereskedések száma és jellege.

Hitel és pénzüintézetek száma és alaptőkéje (elsorolva).

*nincs
nincs*

Szövetkezetek száma és jellege (névszerint).

Iparosok szakma és foglalkozási ágak szerint.

6 kőműves, 3 ács, 1 hegyász 2 kovács

Van-e a községben ipartestület?

nincs

11. Gyárak, ipartelepek és azok átlagos nagysága (hajtóerő és munkáslétszám szerint (elsorolva).

nincs

Az illetékes iparfelügyelőség székhelye és távolsága:

Szekesfehervar 60 km.

Ker. munkásbiztosító pénztár székhelye és távolsága:

Szekszard 24 km.

12. Magánkezelésben álló közművek:

Közvilágítás, jéggyár stb.

*—
—*

13. Bányák száma és jellege.

Állandó bányauzem nagysága, hajtóerő és munkáslétszám szerint.

—

14. Háziipar és annak jellege.

—

V. Községi vagyon és háztartás.

1. A község tulajdonát képező középületek és helyiségek száma.

Hivatalos célokat szolgáló épületek (jegyzői, orvosi, tanítói lakás: a házak, a lakások és azok lakrészeinek száma).

A körjegyzői, körorvosi lakás, a székhely község vagy a községek közös tulajdona-e (csak székhely községben tölthető ki)?

2. A község tulajdonát alkotó ingatlan vagyon

Mennyit kezel házilag, haszonbérileg, kishaszonbérletben?

Jegyzők és alkalmazottak földjavadalma (az állások szerint felsorolva). Mily kiterjedésű.

Melyek a lakosság hasznára szolgáló ingatlanok (legelő, erdő, kavics, homokbánya stb.)

Községi közüzemek (a község tulajdonában) világító és vízművek stb.

3. Egyéb vagyon és értékek. Hasznos jogok. Községi takarékpénztár. Községi korcsma stb.

4. A községre kivetett egyenes adók összege:

5. Fel nem sorolt más községi és közjöveldelmek.

1 községháza 2 lakrésze

1 jegyzői lak 4 "

1 tanítói lak 5 "

2 pásztorház 4 "

1 paplak 4 "

14 kat. hold szántó és rét,

— legelő, — kat. hold erdő,

egyéb —

10 holdat házilag kezel.

jegyző 4 h.

—

—

Községi korcsma

Földadó 6811 K 90 f. Házadó 1473 K

— f. Ált. kereseti adó 866 K — f. Társulati adó — K — f. Vagyon- és jöv.

adó 2593 K — f.

VI. Mily feladatok megoldása volna a legszükségesebb a községben?

A község pecsétjének lenyomata:

L. L. L. L.

Községi (kör-) jegyző.